

Utvecklade former för beställning av planering- och projekteringsuppdrag

Trafikverket förändrar formerna för hur myndigheten handlar upp konsulter. Ambitionen är att öka andelen fastarvodesuppdrag och samtidigt ge konsulten ett tydligt helhetsåtagande och ett större ansvar i genomförandet av uppdragen. Det här innebär bland annat att en ny modell för ersättningsformer används.

Historiskt har Trafikverket i stor utsträckning använt ersättningsformen rörligt arvode och samtidigt ställt olika krav, exempelvis på enskilda kompetenser i uppdraget. En konsekvens har varit låga timpriser vilket inte främjat kvalitet, innovation eller produktivitet. Trafikverket har dessutom tagit stort ansvar och del i processen av själva genomförandet i uppdragen och styrt konsultens sätt att organisera och genomföra uppdraget.

I SOU 2012:39 "Vägar till förbättrad produktivitet och innovationsgrad i anläggningsbranschen" anges att formerna för att upphandla konsultuppdrag behöver förändras. Förslaget är att markant öka andelen konsultuppdrag till fast arvode och att utveckla ersättningsformer som främjar kreativitet och resultat.

Ett större åtagande lämnas till leverantören

Trafikverkets avsikt är att överlämna ett större och tydligare helhetsåtagande och ansvar till leverantören, inom ramen för planerings- och projekteringsuppdraget. Uppdrag där Trafikverket styr konsulten i genomförandet ska undvikas.

Det betyder också att Trafikverket inte ska ställa krav på enskilda kompetenser utan använder företagsreferenser och låter leverantören självständigt organisera, planera och genomföra uppdragen med målet att leverera kvalitetssäkrade resultat. Samverkan och uppföljning genom löpande möten ska som vanligt genomföras. Kopplat till att ny kunskap och delresultat kommer fram under uppdragsprocessen kan Trafikverket också fatta nya inriktningsbeslut för uppdraget.

Fastarvodesuppdrag har ökat, utvecklade former ska ge ännu fler

Målet är att andelen kontrakt baserade på fast arvode ska utgöra 40 % år 2018.

Fast arvode har blivit vanligare det senaste året, men för att målnivån fram till 2018 ska nås pågår nu ett aktivt utvecklingsarbete inom Trafikverket.

Uppgiften är att hitta optimala former för att kunna upphandla fler uppdrag med fast ersättning. Det handlar bland annat om att öka tydligheten när uppdragets förutsättningar beskrivs och när det gäller riskfördelning mellan Trafikverket och konsulten.

Vissa arbeten inom ett utrednings- och projekteringsuppdrag är tydliga medan det finns andra delar som är svåra att definiera i tillräckligt rimlig omfattning. Det här betyder att i ett uppdrag bör ersättningsprincipen innehålla delar med fast arvode och andra delar med rörligt arvode. Krav ställs med andra ord på att klara ut och tydligt beskriva vad leveransen utgörs av för respektive del.

Trafikverket utvecklar också en tydligare beskrivningsmall (UB-mall) för konsultuppdrag i syfte att tydliggöra kraven på levererat resultat, delleveranser och slutleveranser inom uppdraget.

När nya förutsättningar eller andra behov av arbeten tillkommer, som inte kan kopplas i förfrågningsunderlaget ska de regleras i ändrings- och tilläggsarbeten (ÅTA) oavsett ersättningsform, innan arbetena påbörjas. Här gäller det att hantera både kostnad och tidspåverkan så att förutsättningarna för fortsatt arbete blir klarlagda för både leverantör och beställare.

Ett gemensamt arbete ska leda till mer innovation och smartare metodik

Övergången till att oftare överlämna ett totalåtagande i uppdragen påverkar såväl Trafikverkets sätt att beskriva och beställa uppdraget som leverantörens sätt att planera, genomföra och kvalitetssäkra det. Trafikverket ska vara tydliga i beskrivningen av uppdragets förutsättningar. För leverantörerna ställs nya och högre krav på de organisationer som sätts att hantera uppdragen.

Avsikten med att överlämna ett tydligare totalåtagande, är att öka utvecklingen inom branschen genom att leverantören tar ett självständigt ansvar för att organisera, genomföra och driva uppdraget. Det förutsätter att Trafikverket i upphandlingen gjort utrymme för konsulten att föreslå innovationer och nya, smartare projekteringsmetodiker för det aktuella uppdraget.

Uppdragsformen och ersättningsmodellen ska med andra ord medföra att leverantören kan axla ett större ansvarstagande och att incitament finns att effektivisera arbetet. Tanken är att på så sätt öka innehållet och värdet i slutresultatet och att sänka kostnaden för standarduppdragen.

Mer information

Vill du ha mer information om Trafikverkets produktivetsarbete i samarbete med anläggningsbranschen? Läs på:

www.trafikverket.se/om-oss/var-verksamhet/sa-har-jobbar-vi-med/produktivitet_och_innovation/